

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

DĖL TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO

**NR. I-1863 2, 4, 6, 9, 14, 15 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, AVIACIJOS
ĮSTATYMO NR. VIII-2066 2, 8 IR 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, VIDAUS
VANDENŲ TRANSPORTO KODEKSO 2, 3 IR 6 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO**

**NR. I-1340 2, 3, 5, 7, 10, 11, 12¹, 14, 17, 19, 22, 32, 33, 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR 7 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, SAUGIOS LAIVYBOS
ĮSTATYMO NR. VIII-1897 5, 6, 7 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, IR ĮSTATYMO
7-1 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMO, SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO
ĮSTATYMO NR. XI-2053 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, ADMINISTRACINIŲ
NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR NACIONALINIAM
SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ OBJEKTŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1132 1
PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(TAP-18-682(2); TAP-18-683(2); TAP-18-684(2); TAP-18-685(2); TAP-18-686(2); TAP-18-687(2); TAP-18-688(2); TAP-18-689(2)) (TAIS NR. 18-5850(2))**

2018-06-14 Nr. NV-1545

Vilnius

1. Projektų rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projektų tikslas: siekama sudaryti prielaidas vykdyti Susisiekimo ministerijos reguliavimo srities valstybės įmonių – valstybės įmonės Lietuvos oro uostų, valstybės įmonės „Oro navigacija“, valstybės įmonės Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos, valstybės įmonės Vidaus vandens kelių direkcijos valdymo pertvarką – valstybės įmonės pertvarkyti į akcines bendroves. Būtų įgyvendintos Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijos peržiūrėti valstybės valdomų įmonių teisinės formas.

3. Dabartinė situacija:

- Vyriausybės 2018 m. sausio 10 d. pasitarime (protokolas Nr. 2, 5 kl.) pritarta Valstybės įmonių pertvarkos priemonių planui.
- viešojo naudojimo geležinkeliai, valstybinės reikšmės keliai, tarptautinių oro uostų infrastruktūra, skrydžių valdymo sistemos įrenginiai, valstybinės reikšmės vidaus vandenų keliai, valstybinių jūrų uostų infrastruktūra yra Lietuvos valstybės nuosavybė.
- tarptautinių oro uostų infrastruktūrą, skrydžių valdymo sistemos įrenginius, valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius, valstybinių jūrų uostų infrastruktūrą patikėjimo teise valdo šiam tikslui įsteigtos valstybės įmonės – atitinkamai VĮ Lietuvos oro uostai, VĮ „Oro navigacija“, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, VĮ Vidaus vandens kelių direkcija. Valstybinės reikšmės kelius patikėjimo teise valdo Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, o viešojo naudojimo geležinkelius – AB „Lietuvos geležinkeliai“.

4. Projektų esmė:

- teikiamais įstatymų projektais yra siekiama sistemiškai ir nuosekliai reglamentuoti transporto infrastruktūros valdymo, naudojimo ir disponavimo ja klausimus.
- siekiama atsisakyti nuostatų, kad tarptautinių oro uostų infrastruktūra, skrydžių valdymo sistemos įrenginiai, valstybinės reikšmės vidaus vandenų keliai, valstybinių jūrų uostų infrastruktūra išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybei.
- siūloma numatyti, kad viešojo transporto infrastruktūra gali priklausyti ne tik valstybei ir savivaldybei kaip yra šiuo metu, bet ir dar dviem subjektams – uždarajai akcinei bendrovei ar akcinei bendrovei, kurių visos akcijos nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybei (toliau – valstybės ar savivaldybės valdoma bendrovė), ir uždarajai akcinei bendrovei ar akcinei bendrovei, kurių visos akcijos nuosavybės teise priklauso valstybės ar savivaldybės valdomai bendrovei, ir taip sudaryti teisinės sąlygas po pertvarkos

veiksiančių akcinių bendrovių nuosavą kapitalą formuoti iš turto, kuris priskiriamas viešajai transporto infrastruktūrai.

- siūloma nustatyti, kad tik valstybinės reikšmės keliai, valstybinės reikšmės geležinkeliai ir valstybinės reikšmės vandenų keliai yra tie viešosios transporto infrastruktūros objektai, kurie priklauso valstybei išimtinę nuosavybės teise.
- žemės valdymo teisinis reglamentavimas nėra keičiamas – įmonės ją kaip ir šiuo metu, taip ir po pertvarkymo, valdys patikėjimo teise pagal atitinkamą transporto sektorių reglamentuojančius įstatymus.

5. Derinimas: Įstatymų projektai be pastabų suderinti su Energetikos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Konkurencijos taryba ir Lietuvos savivaldybių asociacija, patikslinti pagal darbo tvarką gautas Finansų ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos pastabas. Į Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pastabą atsižvelgta, Teisingumo ministerijos pastabos suderintos darbo tvarką. Iš Krašto apsaugos ministerijos nustatytu laiku pastabų ir pasiūlymų negauta.

- Ūkio ministerijos ir Europos teisės departamento pastabos įvertintos derinimo pažymoje:

Ūkio ministerija:

✓ atkreipia dėmesį, kad pagal Akcinių bendrovių įstatymą, apmokant už akcijas nepiniginiais įnašais, tokiu įnašu negali būti iš civilinės apyvartos išimtas turtas. Pagal teikiamus įstatymų projektus tam tikras turtas nuosavybės teise galės priklausyti tik valstybei arba įstatymų projektuose apibūdintai tam tikras sąlygas atitinkančiai uždarajai akcinei bendrovei arba akcinei bendrovei. Siūloma įtvirtinti galimybę perduoti infrastruktūrą uždarajai akcinei bendrovei arba akcinei bendrovei nuosavybėn, kartu apribojant ne tik tos bendrovės, kaip turto savininkės, disponavimo tokiu turtu teisę (kuri yra nuosavybės teisės dalis), bet ir kreditorių galimybę nukreipti išieškojimą į tokį turtą. Ūkio ministerijos nuomone turtas, kuris pagal įstatymus gali priklausyti vieninteliam savininkui, negali būti laikomas esančiu civilinėje apyvartoje ir juo negali būti apmokamos akcijos, taip pat ir pertvarkymo atveju už jį negali būti išduodamos akcijos. *Susisiekimo ministerijos nuomone siūlomi keitimai nereiškia, kad viešojo transporto infrastruktūra bus išimtas iš civilinės apyvartos daiktas.*

✓ mano, kad skrydžių valdymo sistemos įrenginiai ir tarptautinių oro uostų infrastruktūra, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto infrastruktūra turėtų išlikti valstybės nuosavybe, o viešojo transporto infrastruktūra ir valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių infrastruktūra - valstybės ar savivaldybių nuosavybe. *Susisiekimo ministerija argumentuoja, kad Konstitucijoje nėra įtvirtinta nuostata, kad minėta infrastruktūra turėtų priklausyti Lietuvos valstybei išimtinę nuosavybės teise.*

Europos teisės departamento mano, kad, leidus valstybės valdomoms įmonėms nuosavą kapitalą formuoti iš turto, kuris priskiriamas viešajai transporto infrastruktūrai, iš esmės būtų paneigta bendrovės įstatinio kapitalo paskirtis – užtikrinti kreditorių interesų apsaugą; taip pat siūlo įvertinti poreikį numatyti papildomus saugiklius dėl valstybės valdomų bendrovių prisiimamų įsipareigojimų dydžio - *Susisiekimo ministerijos nuomone siūlomi keitimai nereiškia, kad viešojo transporto infrastruktūra bus išimtas iš civilinės apyvartos daiktas, o dėl valstybės valdomų bendrovių prisiimamų įsipareigojimų dydžio būtų atsakingi valstybės valdomų bendrovių valdymo organai teisės aktų nustatyta tvarka.*

- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 06 11 d. išvadoje Nr. NV-1500 pateiktos tikslinamojo pobūdžio pastabos, kurias Susisiekimo ministerija įvertins.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: Projektai prisideda prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 3.1.6.1 priemonės vykdymo („Valstybės valdomų įmonių...teisinės formos tinkamumo įvertinimas ir pakeitimas...“).

7. Dalykinio vertinimo išvada: Siūloma projektus teikti svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai papildomai aptarus Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Arvydas Nevas

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt